

Τὸ Σύνδρομο
τῆς
“Νέας Ἐποχῆς”...

...καὶ ἡ Ἑλπίδα
τῆς
Ὁρθοδοξίας μας

«Λάμπας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ φωτισμὸν ἀληθείας, ἐδίωξας τοῦ ψεύδους τὸ σκότος·
τὰ γὰρ εἰδῶλα ταύτης Σωτήρ, μὴ ἐνέγκатά Σου τὴν ἰσχὺν πέπτωκεν...»

■ Αναγκαία ἐνημέρωση

Τὰ Απόκρυφα Χριστιανικὰ Κείμενα*

Μέρος Β'.

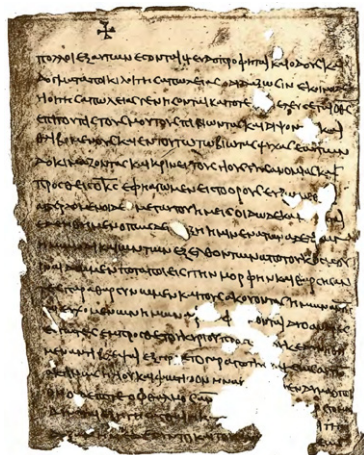
Α'. Ποιὰ εἶναι τὰ Απόκρυφα Κείμενα (συνέχεια)

Ἄλλα Απόκρυφα Κείμενα εἶναι τὰ Εὐαγγέλια τῶν Παθῶν πού ἐπικεντρώνονται στὸν θάνατο καὶ στὴν Ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀφηγοῦνται λεπτομέρειες πού λείπουν ἀπὸ τὰ κανονικὰ Εὐαγγέλια.

Σ' αὐτὰ ἀνήκει τὸ **Εὐαγγέλιο τοῦ Πέτρου**, ἔργο τοῦ 2ου αἱ. μ.Χ., τὸ ὁποῖο ἐπαναλαμβάνει τὶς γνωστὲς ἀπὸ τὰ Κανονικὰ Εὐαγγέλια διηγήσεις τοῦ Πάθους, προσθέτοντας κάποιες εὐφάνταστες λεπτομέρειες, ὅπως π.χ. τὴν σκηνὴ τῆς Ἀνάστασης τοῦ Ἰησοῦ πού οἱ φρουροὶ τοῦ τάφου Τὸν βλέπουν νὰ βγαίνει κρατώντας ἓνα σταυρό, μὲ τὸ κεφάλι Του νὰ φτάνει στὸν οὐρανὸ συνοδευόμενος ἀπὸ δύο Ἀγγέλους.

Ἐπίσης, τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ **Νικοδήμου**, ἔργο τοῦ 2ου αἱ. μ.Χ. καὶ περιλαμβάνει τὶς **Πράξεις τοῦ Πιλάτου** καὶ μία ἀναφορὰ του πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο γιὰ τὴν δίκη τοῦ Ἰησοῦ.

Εἶναι τὸ πιὸ ἐνδιαφέρον ἀπὸ τὰ Εὐαγγέλια τῶν Παθῶν, καθὼς πρόκειται γιὰ μία διήγηση τῶν Παθῶν τοῦ Χριστοῦ πού καταγράφηκε, ὑποτίθεται, ἀπὸ τὸν κρυφὸ μαθητὴ Του. **Τὰ** τελευταῖα κεφαλαῖά του ἀναφέ-

Τμῆμα ἀπὸ τὸν πάπυρο
τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Πέτρου.

ρονται στήν κάθοδο τοῦ Χριστοῦ στὸν Ἄδην, στήν μάχη Του μὲ τὸ διάβολο καὶ στήν ἀπελευθέρωση τῶν Πρωτοπλάστων.

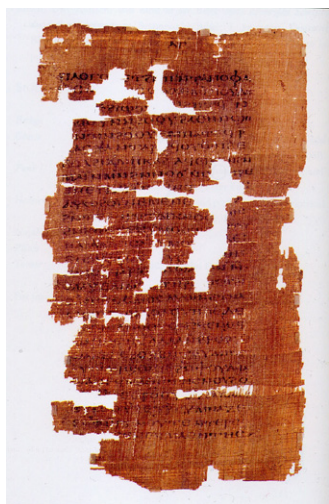
Τὸ βιβλίον αὐτὸ προέρχεται ἀπὸ κάποιο ὑποτιθέμενο γραπτὸ τοῦ ἰδίου τοῦ Πιλάτου ποὺ κυκλοφοροῦσε ἤδη τὸν 2ο αἰ., τὸ «Acta Pilati», τὸ ὁποῖο γνώριζαν ὁ Ἰουστῖνος γύρω στὸ 150 μ.Χ. καὶ ὁ Τερτυλλιανός, ὁ ὁποῖος μιλάει γιὰ ἀλληλογραφία τοῦ Πιλάτου μὲ τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο. **Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Νικοδήμου** ἀξιοποιήθηκε ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς στήν «Εἰς Ἄδου Κάθοδο», ὅπου στὰ βάθη τοῦ Ἄδη ἀνασύρει ἀπὸ τὸν τάφο τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐὰ, μὲ τοὺς νεκροὺς νὰ παρακολουθοῦν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ δίκαιος Ἀβελ, διάφοροι Προφῆτες καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, ποὺ δείχνει τὸν Κύριο μὲ τὸ δάχτυλό του¹.

Στὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Πέτρου, ὁ ἀνώνυμος συγγραφέας προσπαθεῖ νὰ περιγράψει ὅσο πιὸ ἐπιβλητικὰ μπορεῖ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ στὰ κανονικὰ Εὐαγγέλια τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἀναφέρεται τί ἔγινε κατὰ τὴν στιγμή τῆς Ἀνάστασης.

Οἱ Εὐαγγελιστὲς περιγράφουν μόνο ὅσα γνωρίζουν οἱ ἴδιοι ἢ ἀποδέχεται ἡ συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας καὶ δὲν προσαρμόζουν νέες φανταστικὲς διηγήσεις στὶς ἤδη ὑπάρχουσες, οὔτε τροποποιοῦν τὰ κείμενα κατὰ τὴν γνώμη τους. **Τὰ Κανονικὰ Εὐαγγέλια** ἐμμένουν κυρίως στὶς ἐμφανίσεις τοῦ ἀναστάντος Κυρίου στοὺς μαθητὲς Του καὶ δὲν ὠραιοποιοῦν συγκινησιακὰ τίς ἱστορίες.

Ἀντίθετα, στὸ **Ἀπόκρυφο Εὐαγγέλιον τοῦ Πέτρου**, ὁ Χριστὸς καὶ δύο Ἄγγελοι βγαίνουν ἀπὸ τὸν τάφο καὶ ἐνῶ τὸ κεφάλι τοῦ Χριστοῦ ξεπερνοῦσε τοὺς οὐρανοὺς, τὰ κεφάλια τῶν δύο Ἀγγέλων ἄγγιζαν τὰ οὐράνια. **Ὁ** σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ ποὺ τοὺς ἀκολουθοῦσε, μίλησε καὶ ἐπιβεβαίωσε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς κήρυξε πράγματι στοὺς κοιμώμενους στὸν Ἄδη, θέλοντας ἔτσι νὰ παρουσιάσει τὸν Χριστὸ ὡς παντοκράτορα ὃχι μόνο στήν γῆ, ἀλλὰ καὶ στὸν οὐρανὸ καὶ στὰ καταχθόνια.

Ἀξιοσημείωτο εἶναι καὶ τὸ **Εὐαγγέλιον τῆς παιδικῆς ἡλικίας τοῦ Κυρίου**, ποὺ ἀνακαλύφθηκε ἀνάμεσα στὰ βιβλία «τοῦ Ἰωσήφ τοῦ ἀρχιερέα, ποὺ κάποιοι τὸν ὀνομάζουν Καϊάφα». **Περιγράφει** τὴν ἱστορία τῆς ἀγίας οἰκογένειας ἀπὸ τὴν Γέννηση τοῦ Ἰησοῦ μέχρι τὴν ἐπιστροφή ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο. **Ἰδιαίτερη** ἔμφαση δίδεται στήν φυγὴ στήν Αἴγυπτο, ὅπου ἐξιστοροῦνται συναρπαστικὰ ἐπεισόδια καὶ πλήθος θαυμάτων,

Πάπυρος του Εὐαγγελίου
του Ἰούδα.

πὺν τελοῦνται ἀπὸ τὴν Παναγία καὶ τὸν μικρὸ Ἰησοῦ. **Ὁ** σεβασμὸς τοῦ συγγραφέα πρὸς τὴν Παναγία εἶναι ἀπεριόριστος. **Τὸ** βιβλίον αὐτὸ διαβάστηκε πολὺ ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς καὶ ἀξιολογήθηκε ἀπὸ τὸν ἅγιον Ρωμανὸν τὸν Μελωδὸ στοὺς «Χαιρετισμοὺς τῆς Θεοτόκου», ἰδιαίτερα στὸ «Λάμψας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ...».

Ἐπίσης, τὸ Κατὰ Ἑβραίους Εὐαγγέλιον ποὺ γράφτηκε γύρω στὸ 100 μ.Χ. καὶ περιέχει λόγια τοῦ Ἰησοῦ ποὺ παραλείπονται ἀπὸ τὰ κανονικὰ Εὐαγγέλια.

Τὸ Εὐαγγέλιον τῶν Ἑβριονιτῶν, τὸ ὁποῖο γράφτηκε ἀνάμεσα στὸν 2ο καὶ 4ο αἰ. μ.Χ.

Τὸ Εὐαγγέλιον τῶν Αἰγυπτίων, ποὺ περιέχει συνομιλίες τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὴν Σαλώμη καὶ χρονολογεῖται μεταξὺ 130 καὶ 150 μ.Χ.

Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἰούδα, ὅπου ὁ Ἰησοῦς προτρέπει τὸν Ἰούδα νὰ τὸν προδώσει γιὰ νὰ ἐλευθερωθεῖ ἀπὸ τὸ ἀνθρώπινο σῶμα τὸ θεϊκὸ του πνεῦμα καὶ χρονολογεῖται μεταξὺ 130 καὶ 150 μ.Χ.

Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Πέτρου, ἔργο τοῦ 2ου αἰ. μ.Χ. καὶ ἔχει σὰν βάση του τὰ Κανονικὰ Εὐαγγέλια, γραμμένο μὲ ἀντιουδαϊκὸ πνεῦμα.

Τὸ Κατὰ Ματθαῖον Ψευδευαγγέλιον, τὸ ὁποῖο εἶναι ἀντιγραφή τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου μὲ προσθήκη θαυμάτων τοῦ Ἰησοῦ κατὰ τὴν παιδικὴ Του ἡλικία.

(Ἔπεται τὸ Μέρος Γ')

(*) Περιοδ. «Διάλογος», ἀριθμ. 112 / Ἀπρίλιος - Ἰούνιος 2023. σελ. 11-14.

• Τῆς Ἑλένης Πενοπούλου (Μ.Θ.). • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

1. C. Tischendorf, Apocrypha, ὁ.π. σελ. 266-281.